

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

جرم‌یابی کیف‌قاپی
با رویکرد کارآگاهی

مؤلف: افشین سبزواری

توزیع و استفاده از این کتاب درون سازمانی می‌باشد

مشرشناسه: سبزواری، افشین، ۱۳۵۴.

عنوان و نام پدیدآور: جرم یابی کیف قاپی یا رویکرد کارآگاهی / مولف افشین سبزواری.

مشخصات نشر: تهران: دانشگاه علوم انتظامی ناجا، ۱۳۹۰.

مشخصات ظاهری: ۳۲۸ ص.:: جدول، نمودار.

شابک: ۸۰۰۰۰ ریال: ۵-۸۰-۵۷۰۵-۶۰۰-۹۷۸.

یادداشت: ص. [۳۴۵-۳۴۹]: همچنین به صورت زیرنویس.

موضوع: کیف قاپی.

موضوع: کیف قاپی - ایران.

موضوع: دزدی - پلیس - جوی.

موضوع: دزدی - پیشگیری.

موضوع: پلیس - ایران - آ.

شناسه افزوده: دانشگاه - نوم انتشارات ناجا

رده بندی کنگره: ۱۳۹۰ ج ۴ / ص ۲ / ۱۳۷

رده بندی دیویی: ۳۸۰ / ۵۰۶۸

شماره کتاب شناسی ملی: ۲۴۴۵۹۰۲.

جرم‌یابی کیف‌قاپی با رویکرد کارآگاهی

مؤلف: افشین سبزواری

ناظر علمی: مصطفی رجبی

ناشر: انتشارات دانشگاه علوم انتظامی امین

چاپ اول: ۱۳۹۱

شمارگان: ۵۰۰ نسخه

قیمت: ۱۶۰۰۰۰ ریال

لیتوگرافی، چاپ و صحافی: راه فردا

نشانی: تهران - ابتدای بزرگراه شهید خرازی - خیابان شهید جدی اردبیلی - دانشگاه علوم انتظامی امین - تلفن ۴۸۹۳۱۲۹۳

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۷	سخن ناشر
۸	مقدمه مؤلف

فصل اول: کلیات و تعاریف

۱۳	پیشینه سرقت
۱۶	انواع سرقت
۲۲	پیشینه کیف‌قاپی در ایران
۲۴	تعریف کیف‌قاپی از نظر نوی و کارآگاهی
۲۵	اصطلاحات خاص کیف‌قاپی
۲۸	ویژگی‌های جرم کیف‌قاپی
۳۲	چرخه کیف‌قاپی
۴۲	ضرورت ترسیم چرخه کیف‌قاپی
۴۴	انواع کیف‌قاپان
۵۶	علل گرایش مجرمان به کیف‌قاپی
۵۸	سوالات فصل اول

فصل دوم: شیوه‌های قاپیدن

۶۲	چگونگی انتخاب شگرد و عوامل مؤثر بر آن
۶۳	شیوه‌های قاپیدن
۶۵	قاپیدن به شیوه پنجری
۶۷	قاپیدن به شیوه تخم‌مرغ مالی، بیسکویت مالی و دوغ پاشی

۷۰ قاپیدن در سطح معابر و اماکن عمومی
۷۲ قاپیدن با استفاده از خودرو
۷۳ قاپیدن از داخل اتومبیل
۷۴ موبایل قاپی
۷۵ قاپیدن از داخل مغازه
۷۷ قاپیدن طرح‌های از کیفی‌ها
۷۹ گردنبن‌های
۸۶ سوالات فصل دوم

فصل سوم: شیوه شناسایی مظنونان به کیف‌قاپی

۸۹ تعریف مظنون به کیف‌قاپی از نظر لغوی و کارآگاهی
۸۹ ویژگی‌های خاص مظنونان
۹۳ پراکندگی جرم کیف‌قاپی در سطح کشور
۹۴ ملاحظات اساسی در شناسایی مظنونان
۹۵ شیوه برخورد پلیس با مظنونان
۹۸ بررسی نمونه‌ای
۱۱۰ سوالات فصل سوم

فصل چهارم: شیوه رسیدگی به انواع پرونده‌های کیف‌قاپی

۱۱۴ تعریف‌ها
۱۱۷ شیوه رسیدگی به انواع پرونده‌های کیف‌قاپی
۱۶۷ نکات شایان توجه هنگام تنظیم پرونده کیف‌قاپی
۱۶۹ راه‌های جلوگیری از سوء استفاده متهم از بند ۲ ماده ۱۹۹ ق.م.ا.
۱۷۲ مشکلات موجود در پی‌جویی و کشف پرونده‌های کیف‌قاپی

۱۷۳ نکات مهم برای جلوگیری از اغفال کارشناسان رسیدگی
۱۷۷ ویژگی خاص کارشناسان رسیدگی به پرونده و مأمور
۱۸۵ سؤالات فصل چهارم

فصل پنجم: دستگیری متهمان کیف‌قاپ

۱۸۵ تعریف‌ها
۱۹۲ عوامل لازم در اجرای عملیات دستگیری
۱۹۷ اصول فن عملیات دستگیری
۲۰۰ تناسب نفرات پلیس و کیف‌قاپان در عملیات دستگیری
۲۰۱ اشتباهات در مراحل دستگیری
۲۰۴ انواع و اقسام دستگیری
۲۱۱ نکات ضروری در دستگیری کیف‌قاپان حرفه‌ای
۲۱۳ اقدامات تکمیلی پس از دستگیری کیف‌قاپا
۲۱۶ شیوه شناسایی و دستگیری کیف‌قاپان حرفه‌ای متواری به خارج از کشور
۲۲۰ نقش تجهیزات و امکانات در عملیات دستگیری کیف‌قاپان
۲۲۳ شرایط دستگیری متهمان زن و استفتائات مرتبط با آن
۲۲۵ دستگیری به سبک انتظار و غافلگیری
۲۳۸ آثار سوء فرار متهم هنگام بدرقه
۲۴۳ سؤالات فصل پنجم

فصل ششم: پیشگیری از کیف‌قاپی

۲۴۹ نقش آموزش همگانی در پیشگیری از جرم کیف‌قاپی
۲۵۷ ابزار و شیوه‌های آموزش همگانی در ناجا
۲۵۸ نقش آموزش همگانی در پیشگیری از جرم کیف‌قاپی

۲۶۷ نقش نظارت و کنترل پلیس بر مجرمان سابقه‌دار کیف‌قاپ
۲۷۳ مبانی نظارت بر مجرمان سابقه‌دار
۲۷۶ ضرورت نظارت بر مجرمان سابقه‌دار
۲۷۹ انواع رویکردهای نظارت بر مجرمان سابقه‌دار از دیدگاه حقوقی - پلیسی
۲۹۰ ملاحظات اساسی در کنترل و نظارت بر مجرمان کیف‌قاپ
۲۹۳ سوالات ۱۰۰ مل ششم
۲۹۵ پیوست‌ها
۳۲۳ فهرست منابع

سخن ناشر

کسب علم و دانش و تلاش برای بهره‌گیری از علوم جدید و بومی‌سازی آن برای رفع نیازهای علمی، فرهنگی، اجتماعی و اقتصادی به منظور اعتلای اقتدار امت اسلامی، از توصیه‌های مهم اسلام است. علوم پلیسی که همگام با پیشرفت بسیاری از علوم محض و تلفیق آنها با یکدیگر، روز به روز نو می‌شود و مرزهایی تازه از دانش می‌سازد، از جمله علمی است که درخت آن در کشورمان در حال رشد و نمو و ثمر دادن است. تألیف آثار علمی برجسته و معتبر و اشاعه مفاهیم آنها از جمله رهیافت‌های کارآمد و اثربخش است که مترادف در سایه آن، بستری مناسب برای بهره‌گیری از تجربه‌های ارزشمند و دانش برجگان و کارشناسان علوم پلیسی در کشورمان ساخت. بدیهی است اندیشمندان، خبرگان و کارشناسان امور پلیسی داخلی می‌توانند با تلفیق همگن تجربه‌های خود با علوم و تجربه‌های کارشناسان علوم پلیسی دیگر کشورها باعث پیشبرد دانش پلیسی در کشور شوند. این امر با نشر آثار تألیفی از این دست، گامی هر چند کوچک در این مسیر بلند برداریم و نویسندگان، محققان، کارشناسان و استادان را برانگیزانیم تا تجربه‌ها و توان علمی خود را متبلور کنند. اشاعه دهند.

معاونت پژوهش‌های علوم انتظامی امین

مقدمه‌ی مؤلف

جرم کیف‌قاپی، یکی از خشن‌ترین جرایم رایج در سطح کشور است. این گروه از مجرمان با وقاحت و گستاخی تمام، در روز روشن و در مقابل چشمان مظلوم و بی‌پناه مالباخته و سایر شهروندان، علاوه بر به تاراج بردن تمام هستی و دارایی مالباخته لطمات روحی و روانی غیرقابل جبرانی به وی و افراد حاضر در صحنه وارد می‌کند که این امر در بعضی موارد ممکن است به قتل مالباخته نیز ختم شود که رتبه، باعث توسعه و گسترش ناامنی در سطح جامعه، تضعیف اقتدار پلیس، از بین رفتن آسایش فردی و اجتماعی و ... در جامعه می‌شود.

با توجه به اینکه، البان همادی در پلیس آگاهی تهران بزرگ با این گروه از متجاوزان به حقوق مدییت و شه‌وندی مبارزه کرده‌ام و از نزدیک با خصوصیات روحی و روانی آنان و ویژگی‌های خاص این جرم آشنا هستم و از سوی دیگر، به علت فقدان هرگونه کتاب، مقاله و جزوه در زمینه کیف‌قاپی در داخل و خارج کشور، احساس تکلیف کردم و بااستعانت از رودگار رحمان و اتکا به سال‌ها تجربه عملیاتی، طرح‌ریزی و هدایت انواع سبک‌های مقابله با مجرمان و با بهره‌گیری از تجربه‌های موفق و ناموفق خود و همکارانم و با مدنظر قرار دادن خطاهایی که در فرآیند پی‌جویی با آن مواجه بوده‌ام، تصمیم به تألیف دو جلد کتاب مرجع با دو رویکرد جداگانه به شرح زیر کردم:

الف: با توجه به روند افزایش آمار و وقوع جرم کیف‌قاپی (سال ۱۳۸۷، ۱۴۰۱۷ فقره و سال ۱۳۸۸، ۱۷۹۶۸ فقره) چنین به نظر می‌رسد که در سال‌های آتی روند صعودی داشته باشد و اقدامات صرف پلیسی نتواند رشد وقوع این جرم را متوقف سازد. از سوی دیگر ۹۵ درصد قربانیان جرم کیف‌قاپی،

برخلاف سایر جرایم، به علت عدم آشنایی به شیوه و شگرد و راه‌های محافظت از خود (راه‌های پیشگیری)، در معرض بزه‌دیدگی قرار می‌گیرند بنابراین، ابتدا برای آگاه کردن هموطنان عزیز از دست این افراد شرور، اقدام به تألیف کتابی با عنوان «امنیت شهروندان و خطرناک‌ترین مجرمین» - در ویرایش بعدی با نام «شوک» - با رویکرد آموزش همگانی کردم و انتشارات «اندیشه صبر» آن را به چاپ رسانید.

ب: منظور ارتقای سطح دانش و توان عملیاتی دانشجویان، کارآگاهان و تمام همکاران تمامی واحدهای اجرایی که مسئولیت پی‌جویی و برخورد با این گروه از مجرمان دارند و به علت احساس نیاز میرم به دانش جرم‌یابی، با نگاه جرم‌یابی اقدام به تألیف کتاب مورد بحث با عنوان «جرم‌یابی کیف‌فای» با رویکرد کار آگاهی» کردم.

این اثر با بهره‌گیری و مشاوره با افسران امنیتی و توانمندی که در چند سال اخیر در مبارزه با مجرمان کیف‌فاب، بیشترین سهم و اثرگذاری را داشته‌اند، نگاشته شده است.

بنابراین، ویژگی‌های منحصر به فرد کتاب حاضر که در طی سال‌ها تجارب جنایی، رسیدگی به صدها پرونده، گفت و گو با کارآگاهان و افراد خبره و مطالعه برخی از گزارش‌ها و مصاحبه‌ها و تحقیق از مجرمان است که به شرح زیر مطرح شده است:

الف: در تألیف این کتاب، صدها پرونده از سال‌های ۱۳۸۰ تا ۱۳۸۹ با رویکرد تحلیلی و پژوهش محور به منظور به دست آوردن اطلاعات، به دقت بررسی شده است.

ب: حدود هشتاد درصد مطالب عنوان شده، کاملاً جدید و به صورت علمی - کاربردی، با استدلال و استنتاج یافته‌ها پژوهشی جمع‌آوری شده است، در نتیجه به ارائه راه‌کارهای اصولی در کشف جرم کیف‌قاپی منجر شده است.

پ: وابستگی و ارتباط منسجم و رعایت ترتیب و توالی در بین مطالب در تمام فصول به دقت رعایت شده است.

ت: اولین بار، تمام اقداماتی که پلیس به محض وقوع جرم، شناسایی، دستگیری و رختامه رسیدگی پرونده باید انجام دهد، کامل و دقیق در صدها گام اصلی و فرعی بیان شده است.

ث: روش و سبک نگارش «لید به نام «انتظار و غافلگیری» برای دستگیری مجرمان ابداع و عنوان شده است. این سبک دستگیری که حاصل بررسی صدها عملیات موفق و ناموفق در دستگیری خطرناک‌ترین مجرمان است، با ذکر دلایل مستند و منطقی، مستندات و عوارض دیگر روش‌های دستگیری را ندارد و با ذکر مصادیق واقعی، علل برتری آن نسبت به سایر روش‌ها بیان شده است.

ج: کتاب حاضر برای دانشجویان مقطع کارشناسی، کارشناسی و کارشناسی ارشد رشته آگاهی و انتظامی دانشگاه علوم انتظامی، محققان پلیس، کارآگاهان پلیس آگاهی کشور و تمام کارکنان و فرماندهان واحدهای عملیاتی قابل استفاده است؛ بنابراین رعایت طبقه‌بندی آن، ضروری است و مسئولیت شرعی دارد.

امید است توانسته باشم با استفاده از تجربیات و ارائه آن، توفیقی هرچند اندک در گشودن افق‌های نوین فکری برای پژوهشگران علوم جنایی به دست آورده باشم و با این کار، زکات یافته‌ها و دانستنی‌هایم را به علاقه‌مندان تقدیم کنم. اثر حاضر

را تقدیم می‌کنم به ارواح آرام و مطمئن شهدای گران‌قدر نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران و هم‌زمان ایثارگر و همکاران سخت‌کوش و جان‌برکفم و به سربازان گمنامی که در عرصه تأمین امنیت و دفاع از این خاک مقدس، جان عزیزشان را نثار کردند. ان شاء الله خداوند بزرگ ثوابی از این اثر را باقیات صالحاتی برای پدر، مادر خانواده‌ام و این حقیر قرار دهد.

افشین سبزواری

www.ketab.ir